ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

„ŠKOLA PRO BUDOUCNOST“

podtitul

„ Ač jsme z Pecky, nejsme pecky, aneb Hrajeme si a tvoříme s úsměvem“

ZÁKLADNÍ ŠKOLY A MATEŘSKÉ ŠKOLY
PECKA, OKRES JIČÍN

PECKA 38, 507 82



Č. j. 69/2022 **Dokument vstupuje v platnost dnem 1. 9. 2022**

V Pecce 31. 8. 2022 **RNDr. Věra Pavlová, ředitelka školy**

Obsah:

1. Identifikační údaje
2. Obecná charakteristika
    2.1. Materiální podmínky
    2.2. Personální podmínky
    2.3. Bezpečnost a ochrana zdraví
3. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
4. Vzdělávací obsah
    4.1. Konkrétní cíle vzdělávání - obsahové vymezení
    4.2. Vzdělávací oblasti
    4.3. Formy a metody práce
    4.4. Cíle zájmového vzdělávání
    4.5. Klíčové kompetence
5. Evaluace
6. Plán činnosti ve školní družině
Příloha č. 1 – Vnitřní řád školní družiny

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

„ŠKOLA PRO BUDOUCNOST“

podtitul

„Ač jsme z Pecky, nejsme pecky aneb Hrajeme si a tvoříme s úsměvem“

Základní škola a Mateřská škola Pecka, okres Jičín
Pecka 38, 507 82

tel.: 493799166, zs.pecka@seznam.cz

ředitelka školy: RNDr. Věra Pavlová

příspěvková organizace

60114011

Zřizovatel: Městys Pecka

507 82 Pecka 2

600092151

2. Obecná charakteristika školní družiny

Školní družina je zřízena dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a řídí se dle vyhlášky MŠMT č. 74/ 2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Školní družina realizuje výchovu, vzdělávání a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti ŠD, umožňuje žákům přípravu na vyučování. Práce ŠD je zcela samostatnou oblastí výchovně - vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Školní družina má dvě oddělení. První oddělení navštěvují žáci 1. – 3. ročníku a druhé pro žáky dojíždějící.

ŠD má ranní a odpolední provoz, který probíhá v v samostatných prostorech ŠD umístěných v přízemí budovy školy.

2. 1. Materiální podmínky

ŠD má vytvořeny pro svoji činnost velmi dobré podmínky. Prostory ŠD jsou vybaveny nábytkem pro výtvarné a pracovní zájmové činnosti, společenskými hrami, stavebnicemi, hracími koberci, počítači. *Vzhledem k tomu, že ŠD je součástí školy, může využívat i všechny další školní prostory:

- moderně vybavenou počítačovou učebnu – využití didaktických her k rozvoji pohotovosti, představivosti, hledání správných řešení, získávání nových informací, základy práce s internetem,
- školní knihovnu – možnost vypůjčení knih a časopisů,
- učebnu výtvarné výchovy,
- cvičnou kuchyňku,
- tělocvičnu – podporování zdravého tělesného vývoje dětí,
- školní hřiště – rozvoj pohybových dovedností, podpora zdravé soutěživosti při sportovních a jiných hrách,
- školní zahradu s učebnou v přírodě.

Bezbariérové hygienické zařízení je umístěno na chodbě a v prostorách ŠD. Samozřejmostí jsou zásobníky s tekutým mýdlem, WC papíry a papírové ručníky.

2. 2. Personální podmínky

Vychovatelé ŠD mají středoškolské nebo vysokoškolské vzdělání. Svoji odbornost si prohlubují dalším vzděláváním (kurzy, semináře, samostudium). *

2. 3. Podmínky bezpečnosti práce a ochrana zdraví

Prostředí užívaných prostorů vyhovuje hygienickým normám. Žáci jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazu, zvláště při pohybu na schodech a pobytu venku. Jsou seznamováni v průběhu roku s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů a jsou soustavně poučováni o zásadách správného chování nejen ve škole, na veřejnosti, na komunikacích, ale i v době prázdnin, při sezónních činnostech a sportech.

Žák ze ŠD nikdy neodchází bez vědomí vychovatelky. Zdravotní problémy či úraz, neprodleně nahlásí vychovatelce. Při pobytu v ŠD žáci dbají na bezpečnost svou a svých spolužáků..

Žáci se stravují ve školní jídelně, která se nachází v přízemí budovy. Pitný režim je zajištěn během oběda ve školní jídelně a odpoledne ve školní družině.

Žáci se při všech činnostech řídí:

- školním řádem,
- vnitřním řádem ŠD,
- vnitřními řády specializovaných učeben.

3. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Respektujeme individualitu každého žáka, vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj.
Na podmínkách pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami spolupracujeme, adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu, s rodiči a se školou.
Vychovatelky úzce spolupracují s třídními učiteli, konzultují výchovné a vzdělávací metody.
Dle stupně a charakteru jejich handicapu je umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a jsou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti.
Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků je brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. V případě nutnosti spolupracujeme s odbornými pracovišti.
Dle aktuálních možností a podmínek školy lze při výchovných činnostech ve školní družině rozvíjet talent mimořádně nadaných žáků (zadávání rozšiřujících a doplňujících úkolů, individuální přístup).

4. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

4.1. Konkrétní cíle vzdělávání - obsahové vymezení

Žák:

- rozvíjí svou osobnost po stránce poznání, vybavuje se sociálními, mravními a duchovními hodnotami, jak pro osobní tak pro společenský život,
- rozvíjí všeobecné vzdělání, získané v době vyučování,
- chápe a uplatňuje zásady, práva a svobody v kolektivu dětí, rovnost dívek a chlapců,
- utváří si kladné postoje k národní a státní příslušnosti, respektuje ostatní národnostní kultury,
- seznamuje se s evropskou kulturou,
- uplatňuje zásady správného chování ve vztahu k životnímu prostředí a jeho ochraně,
- zná zásady dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví.

4.2. Výchovné a vzdělávací cíle školní družiny

Hlavním cílem výchovně vzdělávací práce školní družiny je vést žáky ke smysluplnému využívání volného času a vybavovat je dostatkem námětů pro zájmovou činnost. Navazujeme přitom na výchovné a vzdělávací strategie školy, které směřují k naplňování klíčových kompetencí, a specifickými prostředky pedagogiky volného času se snažíme tyto kompetence posilovat a rozvíjet.

Člověk a jeho svět - poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, popř. jejich návštěvy (knihovna, požární zbrojnice, obecní úřad atd.), orientace v prostoru a čase (besedy o našem městě), bezpečnost na cestě do školy, na vycházkách, dopravní výchova.

Člověk a společnost - osvojování zásad vhodného společenského chování – tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace, prevence šikany, zařazování prvků mediální výchovy.

Člověk a příroda- vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn v přírodě, využívání encyklopedií, péče o pokojové květiny, ekologická výchova, ochrana přírody.

Člověk, umění a kultura - kultura chování, stolování, oblékání, rozvoj poznání, vnímání a prožívání krásy v denním životě, v přírodě, ve společenském a pracovním prostředí, v chování a jednání lidí, umělecké tvorbě.

Člověk a zdraví - poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví, poučení o nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, ošetření drobných poranění (besedy a praktická cvičení), plavání, nové pohybové hry v místnosti, na hřišti a v terénu, relaxační cvičení, dodržování pitného režimu, otužování, znalost telefonních čísel – záchranné služby, hasičů a policie.

Člověk a práce - návyky sebeobsluhy a zručnosti při manipulaci s drobným materiálem, příprava na vyučování, individuální a skupinová práce, dokončení započatých činností.

4.3. Formy činnosti a metody práce ve školní družině

Pravidelná činnost – Organizované aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru.

Příležitostné činnosti – Společné akce, slavnosti, kulturní vystoupení na veřejnosti.

Spontánní aktivity – Individuální činnosti po obědě (četba, stavebnice, stolní hry), při pobytu venku (vybíjená, schovávaná, kopaná).

Odpočinkové činnosti - Poslech pohádek, individuální hry, klid po obědě.

Aktivní odpočinek – závodivé hry, hudebně-pohybové hry, sportovní hry.

Příprava na vyučování – Didaktické hry.

4.4. Cíle zájmového vzdělávání

- Rozvíjet osobnost žáků – myšlení, smyslové vnímání, vědomosti, dovednosti, návyky.
- Vytvářet přátelské prostředí ve volnočasových aktivitách.
- Učit žáky osvojovat si základy slušného chování a stolování.
- Učit žáky akceptaci, autenticitě a empatii, úctě, toleranci, uznání.
- Podporovat citlivé vztahy k lidem, spolužákům, přírodě a chránit svět kolem nás.
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a estetickému cítění.
- Učit žáky chránit si své zdraví i spolužáků.
- Komunikovat, spolupracovat a respektovat se.
- Předávat znalosti, zkušenosti a dovednosti v různých oblastech.
- Nabízet různé činnosti s individuálním přístupem k jednotlivým žákům.
- Vytvářet podmínky pro odpočinek a relaxaci.
- Učit žáky hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování, nepodléhat negativním jevům. Zná možnosti, jak vědomě zvládnout emoce.
- Vést žáky k dodržování stanovených zásad a pravidel.
- Rozvíjet všestrannou spolupráci s rodiči žáků.
- Vést žáky ke zdravému životnímu stylu.

4.5. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou definovány jako obecně přenositelné a použitelné soubory kvalit osobnosti, zahrnující vědomosti, intelektové dovednosti, postoje, hodnotové orientace, které člověk potřebuje k tomu, aby mohl plnohodnotně žít v současném světě.

Kompetence k učení

umožňuje žákům osvojit si strategii učení a motivuje je pro celoživotní učení

- žák se učí nejen spontánně, ale i vědomě
- získané vědomosti dává do souvislostí
- získané poznatky uplatňuje v praktických situacích
- zkoumá, pozoruje, experimentuje
- umí zhodnotit své výkony

Kompetence k řešení problémů

Podněcuje žáky tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- žák si všímá dění a problémů kolem sebe
- všímá si problémů druhých a umí nabídnout řešení
- nenechá se odradit nezdarem a hledá řešení
- uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí
- umí vyhledávat informace k řešení problémů
- dokáže využít svých znalostí, zkušeností a dovedností
- získané zkušenosti umí uplatnit
- rozlišuje správné a chybné řešení, vymýšlí nové řešení

Kompetence komunikativní

Vede žáky k všestranné a účinné komunikaci

- žák se umí vyjádřit písemně i mluveným slovem
- ovládá řeč, vyjadřuje se vhodně formulovanými větami
- pocity vyjadřuje řečí i gestem
- umí komunikovat s vrstevníky i dospělým
- chápe, že ke správné komunikaci přísluší i naslouchání druhým
- vybírá a třídí důležité informace
- umí řešit problémy

Kompetence sociální a interpersonální

Rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

- žák spolupracuje v kolektivu – dokáže se prosadit, podpořit, přijmout kompromis
- je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit
- má upevněny hygienické návyky

- je ohleduplný k okolí a ochotný pomoci druhým
- zná možnosti, jak vědomě zvládnout emoce

Kompetence občanské

Připravuje žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, vědomé si svých práv a povinností

- žák si uvědomuje svá práva i práva druhých
- vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu
- chápe základní principy, z nichž vycházejí zákony a společenské normy
- k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně
- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů
- snaží se pochopit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- dbá na zdraví své i druhých

Kompetence pracovní

Pomáhá žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti v praxi

- žák používá bezpečné pracovní pomůcky a vybavení
- dokáže pracovat podle instrukcí a návodů
- váží si práce své i ostatních
- svým pracovním přístupem se snaží chránit zdraví své i druhých
- dokáže své dovednosti a výsledky své práce nabídnout jiným
- umí udržovat pořádek ve svých věcech a na svém pracovním místě
- dokáže zhodnotit práci svou i druhých
- umí dokončit a vyhodnotit úspěšnost své práce

Kompetence k naplnění volného času

Žák si osvojí smysluplné trávení volného času

- předcházení sociálně patologickým jevům
- žák si umí vybrat zájmovou činnost dle vlastních dispozic
- umí odmítnout nevhodné podmínky pro trávení volného času
- rozvíjí zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech
- zvyšuje si zdravé sebevědomí
- vytváří si návyky pro udržení zdravého stylu

5. Evaluace

Cílem evaluace je hodnocení, ověřování a zlepšování kvality činností ve školní družině. Efektivní návrhy na jeho optimalizaci a na probíhající výchovný proces. Vytvořit příznivé klima ke spokojenosti žáků i jejich rodičů.

Vnější evaluace:

- výroční zpráva školy (zpráva o činnosti ŠD),
- pozorování účastníků,
- zpětná vazba z bezprostředních reakcí účastníků,
- zpětná vazba od rodičů – zájem o školní družinu, zapojení do akcí ŠD,
- prezentace školní družiny na veřejnosti – fotodokumentace, články v peckovských novinách, internet, výstava výrobků a výtvarných prací ŠD.

Vnitřní evaluace:

- Probíhá na úrovni družiny.
- Vychovatelé průběžně hodnotí svoji práci, snaží se o sebereflexi, hledají nové metody práce. Sledují individuální rozvoj žáků, jejich pokrok ve výchovně vzdělávacím procesu.
- Oceňují žáky, dávají prostor pro jejich názor. O případných nezdarech s žáky hovoří, společně pak hledají řešení.
- Hodnotí aktivitu a zájem žáků, jejich podněty, posun sociálních vztahů mezi žáky. Ze získaných poznatků pak plánují, upravují, obměňují, obohacují plány o nové náměty a hledají nové prostředky činnosti.

6. Plán činnosti ve školní družině

Roční plán činností a společných akcí ve ŠD vychází z celoročního plánu ZŠ. Plán je rozvržen do bloků na čtyři roční období.

Podzim
Září – listopad
Seznamujeme se s novými spolužáky a pedagogy.
Prvňáčci poznávají nové kamarády.
Povídáme si o prázdninách.
Učíme se zdravit, používat kouzelná slovíčka „děkuji, promiň, prosím, omlouvám se“
Osobní hygiena, základy stolování.
Seznamujeme se se základy BOZP – bezpečné chování ve škole i mimo školu.
Seznamujeme se s dopravní výchovou – chování na chodníku a silnici.
Vycházky do přírody, pozorujeme změny v přírodě, odlet ptáků do teplých krajů.
Poznáváme stromy, listy, sbíráme přírodniny, houby.
Malujeme ovoce, modelujeme, stříháme, lepíme.
Tvoříme koláže z listů, frotáž.
Otiskujeme listy, kreslíme s pastelem.
Spojování obrázku podle teček, čísel.
Dramatizace pohádky a její ilustrace.
Básně k podzimu, práce s časopisem Sluníčko.
Čtení pohádek i poslech z CD. Hádanky, křížovky, hry s písmeny.
Labyrint – najdi cestu domů.
Závodivé hry s míčem, chytání, házení, přeskok přes švihadlo.

Zima
Prosinec – únor
Čekáme na Mikuláše – vyrábíme postavičky.
Seznamujeme se s tradicí adventu, vánočními zvyky.
Vánoční besídka.
Píšeme dopis Ježíškovi.
Stříháme sněhové vločky z papíru.
Zdobíme okna vánočními motivy.
Vyrábíme přání a dárky.
Pečeme vánoční cukroví.
Učíme se básničky.
Vyrábíme srdíčka ke sv. Valentýnovi.
Vyprávíme si o masopustních tradicích – zhotovujeme masky.
Stavíme sněhuláky ze sněhu.
Bobujeme, sáňkujeme, rozhovory o zimním sportu.
Dbáme na správnou životosprávu a oblékání.
Pozorujeme změny v přírodě zvířecí stopy ve sněhu, krmíme zvířátka v lese.
Poslech písní z pohádky, společenské hry, konstruktivní stavebnice, didaktické hry, skládání slov.

Jaro
Březen – květen
Vítáme jaro – malujeme, vyrábíme kytičky, mláďátka, ptáčky.
Zdobíme okna jarními motivy.
Malujeme velikonoční kraslice, seznamujeme se s tradicemi a lidovými zvyky.
Zhotovujeme čarodějnice.
Den Země – proč je důležité třídit odpad.
Pozorujeme probouzející se přírodu v lese i na zahrádkách.
Hledáme první posly jara – sněženky, bledulky.
V přírodě se pohybujeme opatrně – nedotýkáme se hnízd ani doupat.
Vyséváme rostlinky – přesazujeme pokojové květiny.
Modelujeme z vizovického pečiva.
Tvoříme koláže z rostlin, pracujeme s tuší.
Zhotovujeme dárky ke Dni matek.
Hledáme rým v básničce, pracujeme se slovy.
Čteme obrázkové čtení z časopisu Sluníčko a dalších knih.
Tvoříme pískové obrázky na školní zahradě.
Sportujeme na školním hřišti běh, hry na postřeh.
Lisujeme květiny.

Léto
Červen
Chodíme, na vycházky do přírody zhotovujeme plošné stavby z přírodního materiálu.
Pozorujeme živočichy v přírodě.
Rozeznáváme zvuky a zpěv ptáků.
Všímáme si, co nepatří do přírody.
Malujeme na asfalt.
Pořádáme Den dětí – soutěže.

Sportovní hry na školním hřišti. Využití školní zahrady prolézačky, pergoly.
Rozloučení se školním rokem.
Společenské hry, četba, vypravování, malování, hádanky.

Příloha č. 1
Vnitřní řád školní družiny

V Pecce dne 31. 8. 2022

RNDr. Věra Pavlová, ředitelka školy

Dodatek č. 1
Změna statutárního zástupce

V Pecce 31. 8. 2024 Mgr. Šárka Kodymová